

Nro 48.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Költ Bétsben Juniusnak 17-dik napján 1794.
esztendőben.

Lengyel Ország.

Nemtsak a' józan okossággal, nemtsak a' természeteti igassággal, hanem a' megvilágosodott nemzeteknek bölis törvényeivel is ellenkezik az atyáknak vétkeiket a' magzatokban is meg büntetni, kivált az olly magzatokban, a' kik még csak hunyoritással sem részesültek szüléiknek ártóbságaikban. A' Warsóviai mostani kormányszék ártatlanoknak lenni itilvén, a' minap felakasztatott három Lengyel mágnásoknak maradványait, sem gyalázatosakká nem tették, sem valamelly más büntetéssel nem illették — Köt.

ciuskó Generál igen szépen válaszolt azon levélre, a' mellyben néki tudtára adattatott a' *Warsóviai* revolutiónak folyamattya, és szerentsés ki menetele. Nemcsak jóvá hagyta és dicsirte islekedeteket, nemcsak állandóságra serkentette, hanem tellyes segedelemmel biztatta őket, egyfzersmind olyatén rendeléseket tett, mellyek elegendők és alkalmatosak lehessenek a' hazájokat fenyegető komor fellegeknek el o'zlattatásokra. — Egy olyatén commissiót is parantsolt fel állítani, melly a' magazinumoknak bé töltetésekre, és arra is vigyázzon, hogy sem a' kenyér, sem más eleségek felettébb való árron ne árúttassanak a' piatzoken, egy szóval, hogy semmi szükségét ne szenvedjen a' *Warsóviai* lakos. Az ezen végre fel állitatott commissió tsupán kereskedőkből, és mester emberekből áll. A' fogságra vettetett Lengyel fő nemeseknek száma ismét szaporodott *Skarzensky* *Chelmi* és *Lublina* püspökkel, és hertzeg *Czetvirtisky* *Przemisli* *Castelanussal*. Múlt hólnapnak 17-dik napján fel akasztatott *Rogozinsky* *Venczel*, a' *Varsóviai* politzia director, az Oroszokkal való égyütt ezimborázásáért. Az Orosz követséghez tartozó személyek és dámák, a' kik t. i. a' *Varsóviai* revolutiónak ki ütésekor ottan le tartoztatnak, és most is őrizet alatt vagynak; azt irták közelebb *Igelström* Orosz Generálnak, hogy nem ok nélkül idúltanak fel a' Lengyelek, a' kik mindenféle hamis lzin alatt bosszontattak, háborgattattak, és sértegettettek az Orosz katonák által, és azt sem hagyják helybe, hogy ezek kegyetlenül bánnak a' Lengyel foglyokkal, holott a' Lengyelek egész barátsággal viseltetnek az el fogatott Oroszokkal. Erre azt válaszolta *Igelström*, hogy a' Lengyel revolutiónak első napjain Oroszok által gyakoroltatott kegyetlenségek az ő hire, 's engedelmé nélkül estenek meg, hanem már most kemény büntetést rendelt azoknak, a' kik illyetén törvényteleniséget fognak mivelni. *Asch* úrhoz, a' maga követségének tiroknokjához irt leveleiben is illyetén ki fejezésekkel élt: „A' mint

levelebből értem, igen emberségesen és rangjához illendő módon bánnak a' Lengyelek az úrral, és ebből is ki tettzik, hogy a' Lengyel nemzet nem hajlandó a' kegyetlenségre.

A' Lengyel nemzet számára confiscáltattak el a' minap meg öletett, és még most is tömlőtzenülő és gyanús Lengyeleknek örökségeik. — A' Prusszus követ *Buchholtz* úr szabad el menetelre való levelet, (passust) nyerve a' *Varsóviai* fő kormány-széktől, onnan leg ottan el ment, Ennek ipája is *Unruh* Gróf, nem külömben a' *Varsóviai* fő postamester *Sartorius*, *Wulfers* prokátor, és *Bohmoller* Prágai Prépost meg fogattatván, a' több foglyok közé dugattak.

Nagy Britannia.

A' rendkívül való nyavalyát rendkívül való szerekkel kell gyógyítani, és a' testbe esett fenének meg akadályoztatására, az ép és egészséges tagból is szükség valamit el választani. Az Angliai sarkalatos törvények közt, mind eddig igen nevezetes volt a' *Habeas corpus acta* (mellynek magyarozattját látni lehet a' *M. Kurir* 45-ik darabjának 687 ik lapján) ezen fundáltatott a' nemzetnek leg főbb szabadsága, e' védelmezte a' Britusokat a' szabad akarat szerént való fogságtól és törvénybe idéztetéstől, ez adott nekik hatalmat tulajdon ügyeiknek vagy magok, vagy mások által való védelmeztetésére. A' mostani veszedelmes körülállások közt ezt a' törvényt is el akarja a' ministerium törölneni, 's ez által eleit venni az Anglia Országban történhető veszedelemnek. Múlt hólnapnak 24 ik napján tartott parlamentalis ülésben számos és fontos okokkal meg mutatta azt Lord *Grenville* Státus Titoknak, melly szükség legyen ezen régi és sarkalatos törvénynek fel függeztetése. Meg meg mutatta ő azt, a' minap rendeltetett titkos Commissionak jegyzéseiből, hogy a' *Londonban* és másutt is támasztott kluboknak, avagy társaságoknak leg főbb

izélya lett legyen az Angliai constitúciónak le
 routása, a' királyi méltóságnak le tapodtatása,
 a' Parlamentomok tekintetének meg erőntienítése,
 sőt semmivé való tétele; meg mutatta, hogy ezen
 gonosz fel tételeknek végbe vitelére, a' jelen való
 háborút válalztották; meg mutatta, hogy a' *Pá-
 risi* Jakobinusokkal égyyet értettenek, és levelez-
 tenek; meg mutatta, hogy a' Frantzia constitu-
 tiót akarták legyen az Országba bé vinni, és hogy
 sok ezer nyomtatványokat ofzogattának legyen
 ki a' *Pain Tamás* emberiség jussairól irott mun-
 kájából; meg mutatta, hogy azon törvénytelen
 társaságok nemcsak örvendettenek a' *XVI Lajos*
 királynak erőszakos halálán, hanem hogy *Páris-
 ba* küldött biztosaik által több hasonló tettekre
 lizerentsét kívántanak a' Fr. Nemzeti Gyűlésnek;
 meg mutatta, hogy ennek Előülője azt válaszolta
 a' biztosoknak, hogy mind ő, mind a' több
 tagok örvendeni fognak, a' midőn hallandják N.
 Britannia hasonló állapotjának híret; meg mu-
 tatta, hogy azon társaságok, *Barrerét, Rolandot*
 és *St. André*t magok kebelekkbe fel vették; hogy
 egymás közt a' Frantzia egyenlőséget jelentő pol-
 gári nevezettel éltenek; hogy égyyetlen eggy vá-
 ros sem volna Nagy Britanniában, mellyben ha-
 sonló, és a' *Londoni* fő társaságtól függő társa-
 ságok ne találhatnának. Sőt végre azt is tulaj-
 don jegyzéseiből bizonyította meg, hogy a' Par-
 lamentom reformációjának szine által akarták lé-
 gyen gonosz fel tételeiket ezközleni, 's végre haj-
 tani. — Lord *Stanhope* azt állatta; hogy ő leg
 kisebb törvényteleniséget sem lát azon társasá-
 goknak tselekedeteikben. — Lord *Lauderdale* és
Landsdown vele eggy értelemben voltak, sőt az
 utólsóbb arra intette *Pith* ministert, hogy ójja
 magát a' kegyetlenségtől, ne hogy el kesered-
 vén a' népnek szíve, vérbe mártogassa kezeit,
 ha; *úgymond* ő, buzdulásban vagyon a' nemzet,
 sem a' minister, sem más le nem fogja azt tse-
 desíteni; hogyha pedig még tsendességben va-
 gyon, szükségtelen és veszedelmes dolog kemény
 ezközökkel élni ellene. Hanem a' Parlamentom-

nak nagyobb része helybe hagyta a' ministeriumnak fel tételét, és azt javasolta, hogy ezen gonosz özönnek tovább való áradását minden úton módon akadályoztatni kellene. Lord *Thurlow* azzal a' gondolattal volt, hogy a' *Habeas corpus* törvénynek el töröltetése által el nem töröltetik a' Britusoknak személybeli szabadságok, és méltó volna, hogy azok, a' kik azzal vissza élnek és alkalmatosságot szolgáltatnak az eddig való constitutióknak le rontására, példásan meg büntettetnének. Lord *Abingdon* is helybe hagyta *Grenville* fel tételét, kivált a' jelen való háborúban: Ez a' háború, *úgymond*, az eredendő bűn ellen, az az, a' mi régi és meg esküdt ellenségünk a' Frantziák ellen indított háború, az egész emberi nemzetnek, sőt a' természetnek, és istennek ellensége ellen indított háború. Ez az én okom; noha többet is elő hordhatnék, de mire valók a' több okok, ha egy is elegendő. *Leeds* kertzeg azt mondotta, hogy ha most fel nem függesztetik a' *Habeas corpus acta*, nem sokára semmi fel függesztésre való törvénye nem leszen N. Britannia'nak. Végtére az Ország Kancellárisa is fel szólalt, és egy rövid, de fontos beszédében megmutatta azt, hogy a' minap el töröltetett Hyberniai Conventió mindenekben hasonló volt a' Fr. N. Gyűléshez, és valamint ennek, úgy amannak is előőljöje, tagjai, polgárai, szakaszai, avagy committei s. a. t. vóltnak. Voksra menvén a' dolog, sokkal többen találtattak a' felső Parlamentom tagjai között, a' kik a' *Habeas corpus acta* fel függesztésében meg égyeztenek, mint nem.

Elegendő oka lett légyen é az Angliai ministeriumnak és Parlamentumoknak a' *Habeas corpus actának* egy ideig való fel függesztetésére avagy nem, könnyen meg itilhetik Erd. Olvasóim azon levélből, mellyet az úgy nevezett *correspondens*, avagy levelező titkos Társaság a' némezhez bortsátott, 's az által akarta a' Fr. constitutiót Britannia'ba bé vinni. Imé itt vagyon az a' levél maga valóságában:

Polgárok!

„Jelen vagyok az a' criticus szempillantás, mellyben a' Brittusok vagy a' szabadsághoz való igaz jussaikat tökéletességre hajtsák, vagy minden ellent állás nélkül azon vas lánczok alá vessék magokat, mellyeket régtől fogva kovátsol nékiük a' minister. Hogyha velünk egyetemben, békességes eszközökkel fognak munkálódni, tapasztalni fogják munkásságoknak hasznos gyümölteit. Nem szükség néktek mondanunk, hogy noha határozatlan és veszedelmes factiók találtak, mellyek a' nemzetnek jussait és szabadságait lábaikkal tapodják; mindazáltal nem másként szakaszhatják félbe gyűlléseinket, hanem egyedül a' Parlamentom által ki készítettendő Bill által, mellyet nekünk meg kelletik előznünk, hogy annyival is inkább szorossabb legyen égyességünknek kötele, és a' külömb külömbféle társaságoknak gondolkozásának módja és fel tételei az egész nemzet által meg égyeztessenek addig, míg még hatalmunk és módunk vagyon a' nép barátjai munkálkodásoknak vezérlésére. Nem vagyunk a' szabadságra méltók és alkalmasok, hogyha magunkat fenyegetődzések, üldöztetések, és törvénytelen birói hatalom által engedjük el nyomtatni. Hanem nem kell a' dologgal sokáig késni. Immár Hassusok és Austriakusok is vagynak közöttünk, és hogyha szelidtséggel viselendük magunkat, könnyen vér özönrel borithathatnak el bennünket ezek a' fegyveres barbarusok. — Nosza azért más Britanniai conventiót rendelünk. — Egy olly közép helyről gondolkozunk, a' melly az egész szigetre nézve leg alkalmasabb leszen, de a' mellyről mind addig nem szállunk, valamedig a' velünk levelező társaságoknak válaszaikat nem vejendük. Minél előbb válaszfolyatok minékünk, még mineke'ötte ezen hólnapnak 20 dika el érkezne, hogy előre tudhassuk, meg égyeztek é velünk avagy nem, és mennyi biztosokat akartok hozzánk küldeni. Polgári indulat.

tal maradunk a' *Londoni* levelező társaságnak tagjai s. a. t. ,,

Igaz dolog az, és a' leg nagyobb törvény-
tűdők sem tagadhatták, hogy az Országban tá-
madandó zenebonák, és öfzve esküvések közt,
nemcsak szabad, hanem egyfzersmind szükséges
is legyen a' *Habeas corpus* actát mind addig fel-
függelteni, valameddig a' vézedelemnek vége
nintsen, és noha ennél gyökeresebb cikkelye
nintsen az Angliai constitutiónak: mindazonáltal
vagyunk olyatén környülállások, a' melyekben
a' magánosoknak személybeli szabadságát fel kell
a' közönséges tsendességnek és bátorságnak ál-
dozni. A' múlt században történt Angliai nagy
revolütiótól fogva (t. i. első *Károlynak* meg ölet-
tetése után) kilentzer függelzetett fel, a' kétséges
ki menetelű környülállások közt ez a' híres *Ha-
beas corpus* acta.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Török Birodalom.

Múlt *Aprilisnek* végén hat Frantzia biztosok
érkeztek Konstantzinápolyba, de nem úgy mint
közönséges személyek, hanem négyen Ingenieo-
röknek, ketteje pedig kereskedőknek adták ki ma-
gokat. Oda lett érkezésektől fogva szüntelen azon
iparkodnak, hogy a' Fr. N. Gyűllés részére hajt-
hassák a' Divánt és a' Császárt, a' minthogy ki-
olftogatott gazdag mammonjaik által sok bará-
tokat is találtak a' Török ministerek közt. —
A' *Reiseffendi*, (Supremus Imperii-Turciæ Cancel-
larius), a' kitől igen sok függ a' Török biroda-
lomban, nem láttatik tökéletes barátsággal irán-
tok lenni. Minap audientiára akarván hozzája
menni *Tinville* új Fr. ágens, maga eleibe nem bo-
tsátotta, hanem csak a' *Dragomannal*, az az, tol-
mátszal kellett nékie beszélni, ki által arany hegye-
ket igirt a' fényes Portának, hogyha a' Frantzia
nemzet mellett fegyvert fogánd; igirt pénzt, In-
geniöröket, építő mestereket, mind a' szárazon,
mind a' vizen lévő Török seregeknek tiszteket,

ágyúkat, egy szóval, minden hadakozásra kívánatos eszközöket. Még is mindazáltal, a' mint a' körülállások még eddig mutatták, nem könnyen fog a' fényes Porta hatalmas szomfédjával üstökbe kapni.

Olasz Ország.

Florentziából iratik, hogy Korsika szigetének fő városa *Bastia* fel adta légyen magát az ostromló Brittusoknak. Meg lehet; de mivel már többször is támadott ilyen hír, 's azomban hamisnak lenni találtatott, mi addig ennek hitelt nem adunk; valameddig officialis jelentés nem fog hozzánk érkezni. — Olasz Országból, nevezetesen a' Pedemonti hertzegegből az a' hír jutott hozzánk, hogy nem régebbe ottan is nagy complot fedeztetett fel az uralkodó fejedelem ellen. — *Nápoly* városában minap egy *Amati* nevű Messinai lakos a' *Carmine* nevű templomban misét szolgáltató papnak kezéből ki ragadván az óltári szentséget, és a' nép felé fordulván, ekként kiáltott: *Szabadság! szabadság!* Ellenben a' nép fel buzdulván, kezéből ki ragadta a' szentséget, 's így szóllott: *Vallás! király!* 's kevésben múlt, hogy széllyel nem tépte ezt a' meg bolondult szentségtelen embert.

Sardiniának jelen való körülállásairól következendő jegyzéseket olvasunk egy közönséges levéiben. Ennek a' szigetnek lakosi nem tűrhétvén tovább a' vice királynak és a' ministereknek, a' kik mindnyájan Pedemontziumból valók vóltanak, kégyetlenségét, és bolzfzontatásait, egynéhány izben esedező levelet adtanak bé a' királynak, mellyekben azt sürgették, hogy hazajókfiat emeltessenek a' közönséges hivatalokra. Minémü ki menetele legyen ezen veszedelmes körülállásnak, a' jövendő idő fogja meg mutatni (f).

(f.) Sárdinia a' leg nagyobb sziget a' közép.

Svécia.

B. *Armsfeldre* nézve, a' ki t. i. fő oka volt a' királyi familia veszedelmére öszve esküttek complótnak egy Frantzia nyelven készitetett declarációt küldött a' Nápolyi udvarhoz a' Svéciai király, mellyben álmélkodással emlékezik, hogy nemcsak kézbe nem adta a' fellyebb említett bünöst, de még csak meg sem halgatta a' Svéciai ágens kérését; sőt a' mi több, ollybá tartván ötet, mint valami hegyi tolvajt, meg fogattatván, kérdőre vonatta. Végtére ezzel fejezi bé levelét a' Svéciai király, hogy tellyes reménységgel legyen az iránt, hogy törvényes declamatiójának helyt fog a' Nápolyi király adni, kíváltképen olly időnek czikkelyében, mellyben ennek az igazságnak, a' ki az árulót védelmezi, maga is félhet attól, hogy idővel annak áldozattyóvá leszen, ha valaha, most szeméi előtt kellene sorogni, és a' Svéciai udvar törvényes kivánságának minden tetovázás nélkül helyt adni.

Frantzia Ország.

Kevésbe múlt, hogy a' Frantzia nemzetnek mostani bálvány istene *Robertspierre*, úgy nem jára egy szép hajadonnal, mint járt volt ennek-előtte esztendővel *Marat Corday* Sarlottával. — Közelebb múlt hólnapnak 24 dik napján egy *Re-naud Cecilia* nevű hajadon, egy papirossal ke-

tengerben; hosszúsága 43, szélessége 20, ke-rülete pedig 100 mélyföld. Bora, olaja, cit-roma, narantsa, barma, sója, külömb-kü-lömbféle érczei bővséggel vagynak, hanem a' sok ingoványos föld miatt egészségtelen. En-nekelötte, egész 1708-dik esztendeig mindenkor a' Spanyol monarchiához tartozott, ekkor vé-tetett el az Anglusok által, 's adattatott III Károly Spanyol királynak I József testvér öltse.

reskedő kalmárnak leánya *Robertspiere* szállásra menvén, inasa által magát jelentette, azt adván okául, hogy neki igen fontos oka volna a' vele való magános beszédre. Azt vévén válaszul, hogy *Robertspiere* oda haza nem volna, felettébb bosszankodni láttatott, melly által magát gyanús-sá tevén meg fogattatott. A' nyomozóknak azt felelte, hogy ő kész utolsó tsepp véréért fel áldozni, csak hogy királya lehessen Frantzia Országának, melly indúlatyát több ízben is jelentette a' bírák előtt. Nemtsak ez, hanem többek is találattak egy időtől fogva olyanok, a' kik *Robertspiernek* szemeit bé akarták nyomni; mellyhez képest nemtsak szállásán, hanem az úttán, és a' gyűllésben is testörzöket rendelt nékie a' Nemzeti Gyűllés. — Akármennyi, 's akármennyi rendeléseket tegyenek *Páris* városának előjárói és mostani fő kormányozója *Henriót*, de még sem fordíthatták el a' marha húsnak szükségét. A' minap közönségessé tétetett parantsolat szerént, minden öt nap egy fél font húst kellene egy egy embernek kapni, azomban nyóltz nap alatt sem kap egy harapást. — Mennél tovább tart a' közönséges jóra ügyelő Commissió, annál inkább kissebbedik a' polgári Előjáróknak tekéntetek és méltóságok, úgy annyira, hogy már is hasonlók a' mező városbeli előjárókhöz.

A' Frantzia N. Gyűllés múlt *Májusban* következő végzéseket hozott: 1. Hogy minden osztályban jegyeztessenek fel 400 öreg, szegény, beteges, erőtlen, 's magok élelmére tehetetlen föld művesek, kiknek eztenként 160 livra fog

nek, és ennek halála után VI Károly név alatt uralkodó Róm. Császárnak, a' ki azt 1719-dikben a' Sabaudiai hertzegnek, királyi titulus-sal együtt, Nápoly és Sicilia Országokért által adta, mellynek birásaban azóitától fogva szüntelen meg maradtak a' Sabaudiai her-

alamisnául adattatni, még pedig minden fél éftendőben előre. E' végre 7,544000 livra rendeltetett ki. 2. A' meg élemedett beteges, és falukon élő beteges és öreg mester embereknek számokra 2,400,000 adattatott. 3. Minden osztályban 350 öreg, erőtlen, tehetetlen és szegény alfszonyok, anyák, és özvegyek fognak fel jegyeztetni, 's éftendőnként 60 livra segítséget kapni a' nemzet kasszájából. Hasonló segítséget fognak a' házi szegények nyerni, azok t. i. a' kik elégtelenek ugyan élteknek táplálására, de azért még sem mennek ki alamisna kérésre. Ennek felette minden osztálynak anya városában egy orvos doctor, a' városon kívül pedig két seborvos fog rendeltetni, és amaz 500, ezek pedig egy egy 350 livra fizetést venni, 's azért minden azon osztályban lévő szegény beteget ingyen orvoslani. Hogyha valamelyik osztályban igen sok betegek találhatnának, más osztálybeli orvosok is kötelesek lesznek amazoknak segítségekre lenni. — Az orvosnak rendelésére minden szegény betegnek ingyen fog gyógyító szer adattatni, 's e' mellett táplálására minden személynek napjában 10 sols, a' gyermeknek pedig 6 sols rendeltetni.

Soha sem vólt a' közönséges jóra ügyelő Commissiónak annyi titkos ellensége mint most, kiváltképen azért, hogy noha a' N. Gyüllésnek végzése szerént minden hónapban meg erőssítetik, még is még eddig semmi változás nem történt tagjai közt, hanem most is ugyan azok, a' kik vóltak mingyárt elejénten. Ennekfelette olly nagy tekéntettel és méltósággal bir már most, hogy a' N. Gyüllés is égyebet nem végez, 's nem

tzegek, 's mindenkor vice király által szokták azt igazgattatni. Minden költséget le húzvón, éftendőnként 100 ezer livrát ad bé Sárdinia a' királyi hints-tárba.

határoz meg, hanem csak azt, a' mi az által eléjébe tétetik. Nem is jó volna a' Fr. republicára nézve, hogyha ez a' Commissió, melly a' N. Gyűlésnek minden titkát tudja, minden külső és belső rendeléseket teszen, valamelly változást szenvedne; hanem nem kevésen úgy gondolkoznak a' felől, hogy végtére úgy jár velek a' Fr. nemzet, mint jártak múlt százban a' Brittusok *Cronwellel*.

A' Párisi osztályoknak társaságai egymás után mind eloszolnak, még a' *Cordelliereseknek* társasága is, a' melly ennekelőtte hasonló tekintetben volt a' Jacobinusokkal a' nemzet előtt. — A' Jacobinusok pedig még eddig semmi hajótörést nem szenvedtek. Ezek a' N. Gyűléssel, e' pedig a' közönséges Jóra ügyelő Commissióval szoros égyességben élnek, és így hárman égyet tesznek, és valameddig ezek egymás üstökébe nem kapnak, addig mindenkor védelmező anyagai lesznek egymásnak.

Az északi Fr. armádiánál lévő nemzeti biztos illetén jelentést tétetett *Barrere* által a' N. Gyűlésnek: El végezvén magunk közt az ellenségnek oldalába tsapni, és más seregekkel való égyességétől el zárni, szükségesnek itültük a' *Sambre* vizén által menni. Végbe is vittük négy különös colonnéban, mellyek a' nevezett folyó vizen lett által menetelek után ismét ölzve kaptsolták magokat. Az ellenünk jött ellenséget visszavertük, kergettük, tanyáit és redutáit el vettük, mellyeket visszavakarván tőlünk nyerni, *Májusnak* 21-dikén ismét reánk támadtak. Kavallériájok által akartak bennünket el nyomni, mind a' két rész keményen viselte magát, mérges volt a' támadás, mérges az ellentállás. A' mi lovasságunk háromszor vágott bé az ellenség lovasai közzé, egy könnyű szerű regementét egészen ölzve aprított, és a' tőlünk az előtt való nap el nyert két ágyút vissza vette. Részünk.

ről 300 ember hűlt el és esett sebbe, az ellenség közül pedig nyóltz, vagy kilentz száz ember.

A' *Mosel* vize mellett táborozó Fr. ármádiától ezeket írta a' kormányozó vezér *Májusnak 21 dikén*: Minden ellentállás nélkül bé jöttünk *Arlonba*; az ott vólt maroknyi ellenség bé nem mert beünket várni; avantgárdánk *Heverling* alatt töltötte el az éjjelt, holnap *Aulierbe* fog menni, és ha nagy ellentállásra nem talál, tovább is. Magam is velek fogok menni, utánunk jó az ármádia. *Arlonban Hattry* Generál osztályát fogom hagyni, melly tar szekereinket fedezze, és azokat, a' kik vagy *Luxenburgból*, vagy *Trierből* jöhetnének ellenünk, meg tartóztassa. *Bolió* Austriai Generál meg támadván *Marchant* Generált *Bouillon* táborában, vissza nyomta seregeinket, bé ment *Bouillonba*, 's két egész nap lövette a' kastélyt. — A' körül belől fekvő tartományok fegyvert fogván, az Austriakusok ellen mentenek, mellyet halván *Bolió* Generál, éjjel vissza vonta magát, a' mi seregeink pedig el foglalták előbbi tábor helyeket.

A' *Rysselben* lévő nemzeti biztosok, ézt írták *Májusnak 24 dikén* a' N. Gyűlésnek: Megígirtük, hogy semmi pihenést nem fogunk ellenségeinknek engedni, bé is tellyesítettük szavunkat. Tegnap előtt, nap fel kelete előtt minden oldalról meg támadtuk őket. — 15 órákig tartott a' tsata, mind két rész le irhatatlan mérgességgel és állhatatossággal viaskodott egymás ellen. Hogyha veszteségünkről lehet ellenségünk veszteségére következést tsinálni, igen nagynek kellett annak lenni. Vitézeink tsúfolták a' halált, 's készebbek vóltak el veszni, mint sem álló helyeikből ki mozdúlni.

Barrere azt állította a' N. Gyűlés előtt, hogy a' *Londoni* ministerium által bérbe fogadott emberek akarták *Roberts*piert és *Collet*ot meg öl-

ni, és mivel semmit végre nem hajthat seregei által, titkos gyilkossága által akar boldogúlni. Tanácsára azt végzette, 's a' Frantzia armádiának meg is parántsoltatta a' N. Gyűlés, hogy égyetlen egy Brittusnak és Hannoveránusnak se adjanak pardont, hanem mihelyt kezekbe akadnak, mingyárt öljék meg. — A' közönséges Jóra ügyelő Commissionak végzése szerént hozzá fogott a' revolutionalis szék a' tömlőtzőkben ülőknek nyomozásokhoz, kiltnek száma, magában Párisban hét ezernél többre megyen, melly miatti nagy szorongattatások közzé estenek a' foglyoknak rokonaik. — A' Párisi hóhér azt javaslotta, hogy mivel sok időben telne őt 's hat ezer fejet a' gvillotinének el mettzeni, jobb lesz en őket rakásra fűzni, 's ágyú golyóbisok által agyon lövettetni. Külömben is minden nap izzad a' sok munka miatt. — *Májusnak* 28 dikán 28 személyt küldött a' más világra, ezek közt vólt ama híres *Avignoni* gyilkos *Jourdán* is, a' ki mézárósságból Generálisságra evezvén, előbbi mesterségét a' mézárólást derekasan gyakorlotta.

Hadi Történetek.

Egy *Brüsszelben*, *Juniusnak* 2-ik napján költ levélből ezeket olvassuk: Az *Ardennesi* conventionális armádiának fő kormányozója *Charbonnier* Generál, nem gondolván a' *Sambre* vize mellett rajta történt veszedelemmel, minekutánna friss truppok és ártilléria mentenek vólna hozzája a' szomszéd garnisonokból, az az, katona kvártélyokból, három colonnében ismét által ment a' nevezett folyó vizen, elégtelenek lévén a' szövetséges fejedelmeknek seregei, által menetelének meg akadályoztatására. És így már most három nagy táborban fekszik a' mi földünkön, az első *Gosselies* alatt; a' második *Gosselies* és *Charleroi* közt; a' harmadik ennek a' városnak által ellenében a' *Namuri* Grófságban. A' mint a' kör-

nyúlásokból észre lehet venni, *Charleroinak* ostromához akarnak fogni a' republicanusok, melly végre számos ostromló ágyúkat vitettek táborokba, és már hozzá is kezdettek a' battriák készítéséhez. Részünkről egy jó corpus *Binchet* és *Monst.* fedezi, ne hogy *Tournes* alatt fekvő nagy ármádiánkhoz hátul ferkezessenek; egy másik corpus *Nivelle* alatt táborozik, melly fekvése által nemcsak a' nevezett várost magát, hanem egész *Brabantziát* is óltalmazza; ennek felette egy hollandus seregekből álló tartalék corpus *Brüsszeltől* nem messze tanyázik, 's vigyáz az ellenségnek mozdulásaira. Fels. Urunk személyesen menvén a' *Sambre* vize mellett táborozó seregeinek szemlélésére, azoknak kórmányát által adta B. *Alvinczi* hadi Tármesternek, és a' mint reménylők, nem sokára el űzi onnan az ellenséget. *Flandriában*, meg változtatta Gr. *Clerfait* hadi Tármester eddig való fekvését, és *Tournay* 's *Ypres* közt telepedett le. — A' *Frantziák* minden úton módon azon iparkodnak, hogy tovább is meg maradhassanak *Flandriában*. — *Courtray* és *Menin* külső városait le rontották, 's annyi erősségeket készítettek, hogy azokban sok ideig védeimezhetik magokat. *Luxenburgnak* is nagyobb részét el foglalták, *Bolíó* Generál *Namurtól* nem messze fekszik a' kórmányára bízott *Austriai* seregekkel.

Juniusnak 4 dik napján költ *Brüsszeli* levélből im' ezeket olvassuk: Fels. Fejedelmünk meg verekedett a' *Sambre* vize mellett az ellenséggel és győzött; tegnap este érkezett ezen örvendetes izenettel hozzánk egy posta, ma pedig az ágyúknak dörgése, és harangoknak zúgása által az egész városnak tudtára adatott. Múlt hólnapnak utolsó napján még egyszer meg tekintette ő Felisége a' fő ármádiának fekvését, és külömbkülömb-féle parantsolatokat adván Gr. *Clerfait* hadi Tármesternek, a' *Sambre* mellett táborozó ármádiájához utazott. *Juniusnak* első napján ért

Nivellesbe, 's mingyárt akkor meg tekintette az ott táborozó seregeknek fekvését, mellyek *Báró Alvinczi* hadi Tármaster vezérlése alatt oda ment seregek által szembe ötölhetőképen meg erősödtek. Más nap ki indulván seregeink, az ellenség eleibe mentek, 's egész éjjel fegyverben állottak. Hanem más nap maga ő Felsőge vitte őket három colonnében a' patrioták ellen, a' midőn el kezdődvén a' tsata, mind két résztől rendkívül való áthatatossággal és méreggel folytattatott. — A' lovasság szabályájával, a' gyalogság pedig bajonettájával dolgozott, mellyet ki nem áthatván a' Frantziák, hátat vetettek, 's a' mint lehetett futottak a' *Sambre* vize felé, azon való által metelek által kívánván magokat a' veszedelemtől meg menteni. Utánök eredvén az *Austriai* lovasság, mint a' répát úgy aprította őket, sokakat el fogott. Ilyenképen fel óldoztatván *Charléro*y az ostrom alól, győzdelmi pompával ment abba bé a' Felső Császár *Juny 3* dikán dél előtt 11 órakor, mellyen való örömeket sok vivát kiáltással jelentették ki a' lakosok. Mennyi lett legyen mind a' két résztől való veszteség, mennyi ágyút és hadi eszközöket nyertenek legyen a' győzödelmesek, még most nem tudatik, reménylünk, hogy bővebb tudósítást fogunk ezen szerentsés történetről ezután venni.

Az *Ardennessi* Fr. armádiának *Namuri* Grófságba lett bé ütések által nagy szorongattatások és félelmek közzé tétettek a' *Lüttichi* Püspökségnek lakosai, mellyektől mindazáltal szerentsésesen meg szabaditattak *Ferdinánd* *Würtembergi* herczegnek, és *Austriai* Generál *Májornak* vigyázósága és bölts rendelései által, a' ki a' kormánya alatt lévő seregeket úgy helyhezette, hogy azokon lehetetlen lett volna a' Frantziáknak általrontani.